

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön küldetésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél-évre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: 51 hasábas garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppel Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent. Nyitlteri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A Királyföldről.

ar. — A Királyföld municipalis rendezéséről már háromféle javaslat terjesztett az egyetem elé. Egyik az ó-szászoké, kik e területben ma a kisebbséget képezik; a másikat az ifju szászok készíteték; a harmadikat Brassó egyik küldötte Zamminer nyújtá be az egyetemennek.

Az ó-szászok javaslata a királyföldi törvényhatóságokat meghagyni kívánja az eddigi hatáskörben, s elismeri, hogy rájuk tartozik belügyekben szabályokat alkotni; hanem a jogot azonnal a mint adta el is veszi tőlük, midőn az egész Királyföld belügyeire vonatkozó statuták alkotását az egyetem kezébe kívánja letenni. Eszerint az egyes municipiumok fölött ezutánra is léteznék egy főigazgató testület, melynek működése valóban illusorissá tenné az egyes törvényhatóságok statutaris jogát.

Az ifju szászok nem csak a papíron, de az életben is önkormányzati jogokat szántak a királyföldi municipiumoknak, midőn nem akarják az egyetem részére lefoglalni azon jogokat, melyeket helyesen, s az illető törvényhatóságok szükségének megfelelőleg csakis maga az illető municipium gyakorolhat a maga körében. Az ifju szászok csak a végett óhajtanának egyetemet, hogy ez közérdekű dolgokkal foglalkozván, főleg a nemzeti vagyon kezelését tartsa kiváló teendőjének; hogy nézeteit közölhesse az egyes törvényhatóságokkal és a kormánnyal, hova fölterjesztéseket is tehesen, s a képviselőháznál is kérelmezhesen.

Az ifju szászok tehát meglehetősen bő hatáskörrel kívánák felruházni az egyetemet; de másfelől az egyes törvényhatóságok önállóságát is inkább respectálják, bár a felirási és kérelmezési jogot az egyetemenk szánván, ők is sokat levonnak az önkormányzás lényeges attributumaiból. Ebben az ó-szászok még tovább mennek; ők perhorrescálják a királyföldi törvényhatóságok önállóságát, sőt azt annyira szeretnék megnyirbálni, hogy még a Schaschenland területét illető belügyekben is csak az egyetemenk tulajdonítják a jogot statutumokat alkotni.

A területfelosztás kérdésében még inkább kitűnik, hogyan óhajtanának az ó-szászok a régi privilegiumok chinai falai mögé elzárkozni.

Ők ma is az elszigeteltség állapotában keresnek biztosítékot, bár ez napjainkban a legnagyobbakra, a leg hatalmasabbakra is vészt hozó; de lehetlen és kivihetlen már azért is, mert a Királyföldön is nem csak olyanok laknak, kiknek legfőbb vágyuk: ős germán szokásokat, kedvezményeket őrizni.

A mi ószász atyáinkfiak nagyon zokon veszik az ifju szász többségnek azt, hogy ez semmi kivetőt nem lát abban, ha a 11 törvényhatóság közül többen, mint szomszédok, az egyetem véleményét meghallgatva, s a belügyér helybehagyását kikérve, egy közigazgatási testté egyesülnek. Ebben az ószász kisebbség nem azt teszi ki hibául, hogy országgyűlési területrendezés nélkül alig képzelhető ily több törvényhatóság egyesítése vagy egyesülése; hogy erre törvény kell és nem vélemény, vagy miniszteri jóváhagyás; az ószászok nem az alkotmányosság sarkelveiből indulnak ki, hanem szokásuk szerint ismét a privilegiumokban keresnek támaszt, sőt ezeket is félremagyarázzák, midőn azt, hogy a 11 törvényhatóság területe másképp rendeztesék, vagy hogy a Királyföld területéhez más helyiségek csatoltassanak, az egyetem beleegyezésétől teszik függővé és nem a parlament alkotta törvény rendeletétől.

Mint látjuk a többségi javaslat sem correct, hanem az ószász minoritás álláspontja e részben is a lehető leg-hibásabb, legvisszásabb.

Ugyanezt mondhatjuk a tisztviselők választását illetőleg is az ószász operaturnról. Mert míg az ifju szászok javaslata csak az alsóbb kezelő hivatalnokokat kívánja kinevezettni, a felsőbbeket pedig az illető törvényhatóság képviselője által választatja meg; a minoritás terve szerint ép ezek a főtisztviselők lennének élethossziglan kinevezendők, hogy így lehessenek azok szakképes hivatalnokok. A jó ószászokom meglát-szik, hogy ők a burocracia emlőn nőttek nagyra, s hálából ilyent akarnának nevelni továbbra is a Sachsenland számára. De hát akkor hová lenne az illető törvényhatóságok önkormányzati joga, ha mind kinevezett hivatalnokok vinnék a közigazgatást a municipiumokban, s belügyekben is az egyetem dictálna a statutákat. Bizony ezek az ószászok nem akarnak municipiumot, hanem Sachsenlandot; azt óhajtanák, hogy egy az egyetemben magát concentráló burocracia gyámkodjék ezután is a 11 törvényhatóság fölött és Szászsebes vagy Szerdahely találja ki és határozza el, mi válik javára Brassónak, Beszterczének.

Mégis ők állanak elő azon váddal, hogy az ifju szász többség igen nagy hatáskört igényel a Comesnek, a mi a törvényhatóságok képviselői és tisztjeinek szabad mozgását korlátozva, talán megakasztaná.

Pedig — a mint ezuttal csak futólag jeleztük — ép az ó-szász tervezet tenné teljesen lehetlenné a királyföldi municipiumokat, a minthogy azon épen mit sem segítene az, ha az egyetem választana koronként tanácsadókat a Comes mellé az egyetem elébe adandó előterjesztések kidolgozására.

Már az ifju szász operaturn is kihozta sodrából az ó-szász kisebbséget; hát még mit mondanak ahoz, a melyet a brassói Zaminer márcz. 14-én adott az egyetem asztalára, a melyben arról van szó, hogy a Királyföld 4 megyére osztassék, s a felelős kormány nevezzen azok élére főispánokat; az egyetem maradjon fenn a nemzeti vagyon kezelésére, elnöke legyen a választott Comes; a szelistei, tolmácsi és törösvári uradalmak összekapcsoltnak a Királyfölddel, s legyen részök a szász nemzeti vagyonból.

Ezért a javaslatért a brassói egyetemi küldötlet eddigelő már ki is átkozták lesz az ó-szászok; e felett javaslatát jelnek tekintik arra, hová „czéloznak egy bizonyos körben.“ Elvárjuk, míg ez a gyanúsítás érthetőbben nyilatkozik. Addig is megjegyezzük, hogy a háromféle javaslat nagyon becses anyagot szolgáltat a magyar belügyér és parlamentnek a Királyföld municipalis rendezése tárgyában, már csak azért is, mert a tárgyat már is sok oldalról világítják meg, pedig még hátra van egy némely apró mécs.

Szász-Régen, mint egy kir. törvényszék székhelye.

II.

© Az országgyűlés képviselőházának 25-ös bizottmánya azt javasolja, hogy Tordamegye felsőkerülete és vele együtt a természeti fekvésénél és társadalmi viszonyainál fogva együvé tartozó kolozsmegyei alkerület és Naszódvidék egy részének lakossága szétválasztva, az érdekével legközelebb összefüggésben nem álló két városban, u. m. Maros-Vásárhelyt és Beszterczén felállítandó elsőfoku bíróságok hatáskörébe osztassék.

A múlt czikkünkben elősorolt adatokból kitűnik, hogy ezen terv kivétel nem vezetne a törvényszéki székhelyek meghatározásánál szem előtt tartandó közczél eléréséhez, hanem attól messze eltérne.

Nem könnyítené meg ama fontos vidéken az igazságszolgáltatást, hanem tetemesen megnehezítené; nem tenné azt olcsóvá, megközelíthetőbbé, hanem feltűnően megrágitaná; nem elégítené ki a „meg elzászozandó“ vidék lakosságának érdekeit, hanem azt egy törvényhozás által kötelelősszerűen számba veendő közoktatással ellenkező, czélszerűlen, sőt káros állapotra juttatná; nem gördítene el ama vidék közforgalma elől a zsiabasztó, minden üdvös eredményt megrontó akadályokat, hanem azokat ujjakkal szaporítaná, s az ottani ipart és kereskedést óhajtvá várt fölvirágoztatás helyett, évek hosszú sorára, talán örökre megbénítaná, megsemmisítené.

Ha a 25-ös bizottság javaslata törvény-erőre emelkednék Szász-Régének tegnapi czikkünkben körvonalozott vidéke még azon visszás helyzetbe is sodortatnának, miszerint ezen vidék némely lakói igazságszolgáltatás tekintetében a 16 1/3 mértföldre eső Maros-Vásárhelyre, közigazgatási tekintetben pedig a 26 mértföldre fekvő Tordára lennének utalva; ugyszintén a Naszódvidékből ide gravitáló helyiségek: Naszódra és Beszterczére, a kolozsmegyeiek pedig Kolozsvárra és Beszterczére, különösen Kolozsmegye örmenyesi járásából a legzsélső falvak lakói több vízválasztó hegyeken, járatan utakon, Beszterczéig 8—10 mértföldnyire, s Kolozsvárig szintén annyira volnának kénytelenek zarándokolni, ugyszintén a Sz.-Régennel határos Dedrád helység lakói is, ezen hosszú és fárasztó utak megtételére lennének kárhoztatva, holott Sz.-Régben, mind a szükséges törvénykezési, mind a politikai közegekhez könnyebben hozzájuthatnának.

De az a visszásság is bekövetkeznék, hogy Tordamegyében a vécsi járás 23 helysége 21,740 lakóssal, a görény-szent-imrei járásban 19 helység 14,000 lakóssal, és így összesen 42 helység 35,740 jogkereső lakói saját kereskedelmi városuktól, melylyel csaknem mindennap érintkeznek, eddigi utjokon felül még 4 1/3 mértföldnyi távolságot kénytelenítenének áthaladni, hogy a természetes központjuktól messze eső törvényszéki székhelyekhez érhesseken.

Mindezen kétségtelen körülményeket Tordamegye képviselő-bizottmánya illető feliratában, nem régiben pedig 97 helység 6369 birtokosa egy a képviselőházhoz intézett folyamodásban bőven és részletesen fölfejtették.

Az utóbbiak f. évi. január 7-iki folyamodványához egy táblázat is volt csatolva, melyből kitűnik, hogy az ebben foglalt helységek csakis Sz.-Réghez és nem más középponthoz csatolhatnának. Kiténnek továbbá abból a járásbíróságok székhelyei, s az azokhoz tartozó helységek egyenként is; végre kiderül az is: hogy a folyamodók által ajánlott beosztás mellett a Maros-Vásárhelyt és Beszterczén felállítandó első folyamodású kir. törvényszékek nemcsak bírvást megállhatnak, hanem azok területe ily módon még jobban kikerekedik, s az azokhoz csatolandó helységek lakói is tetemes előnyben részesülnek.

Mindent összevetve és mefontolva tehát nem kételkedünk folyamodók kérelmét támogatni, s tervezetök elfogadását ajánlani, mint olyat, melyet e részben a legjobb megoldásnak tartunk.

Reformról és nem hátralepésről levén szó, nem tehetjük, hogy a felszólaló vidék fölszólalásához teljes meggyőződésünkkel ne csatlakozzunk.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten márt. 17. 12 óra 40 p. délután.

Érkezett Kolozsvárra márt. 17. 1 ó. 15 p. délután.

Pétervár, márcz. 16. Az orosz hivatalos lap írja: A conferentia eredménye Oroszországra nézve indok a megelégedésre, az igazságos büszkeségre; elismeri az európai kabinetek engesztelőkeny szellemét, különösen Törökország eszélyességét, mely az Oroszországgal való egyetértés előnyét felismerte.

Legújabb táviratok.

Berlin, márt. 15. A Franciaországban észlelt hangulat folytán elrendeltetett, hogy minden rendelkezésre álló hadesapat, a Landwehr kivételével francia földön maradjon.

Konstantinápoly, márt. 15. Szt-Pétervárról jelentik. Seward volt é-amerikai külügyér nevezetes küldetésben várak ide. Oroszország óriási mérvben készül.

London, márt. 14. Egy hír azt jelenti, hogy nem sokára egy, öt milliárdnyi francia kölcsön bocsátatik aláírásra, 85 trk árkelettel. Ezen kölcsönnél az amerikai 25-ös bondsok alakját választják.

Mint mondják, Bismarck egy sürgönyben, a hadi dugáru tekintetében azon javaslatot hozá szőnyegre az angol kormánynál, hogy a semleges hatalmaknak tiltás-sék meg a hadakozó feleket hadiszerekek látni el.

A Journ. de Paris írja: A márt. 14-én Montmartreba elküldött 10 fogatok nem hozták vissza az ágyukat. A nemzetörök megváltoztatták nézeteiket, és elhatározták, hogy minden zászlóaljnkat adandják az azt illető ágyukat, a vételi nyugtárvány előmutatása mellett.

London, márt. 15. Roebuk parlamenti tag egy, Sheffieldben tartott beszédében oda nyilatkozott, hogy az irlandi államegyház megszüntetése a kormány helyzetét Irlandban még bajosabbá tette. Szónok nem helyesli a féniek szabadonbocsátását.

A háborura vonatkozólag így nyilatkozott Roebuk: Mindkét fél helytelenül cselekedett. Németország, mint kettőjük közül ügyesebb, elbizottságot, kétszínűséget és hiu dicvágyat fejtett ki. Araa emlékeztet, hogy a német szabadelvűek megkötötték az angolok kezét. Elitelt az angol kormány gyenge és eszélytelen magatartását. Azt mondja, hogy a sziguru semlegesség mindkét hadviselő fél ellenszenvét hozá Angolországra, mely Poroszország és Amerika által gyűlöltetik.

London, márt. 15. Madridi hírek szerint a létező kormány elleni, igen elágazott összeesküvés fedeztetett fel.

Saarbrücken, márt. 15. Ferriersből jelentik e hó 13-ról: Favre, miután a tárgyalásokat Stosch tábornokkal bevégzé, visszatért Párisba. A német csapatok élelmezése ugy szabályoztatott, hogy az 800,000-rel kezdődik, és — e csapatok hazatérésének arányában — 150,000-re apad, és végül 50,000-rel végződik.

Erdélyi muzeum-egylet.

Az egylet minden rendű tagjainak!

A folyó év február 27- és 28- és március 1-ső napjain tartott rendes határozata alapján az egyletnek eddigelő megjelent évkönyvei (öt kötet 4-drét számos rajztáblával), a mennyiben belőlük még vannak példányok rendelkezés alatt, ingyen kiosztandók az egylet tagjai közt, oly feltétellel, hogy e jutaléka csak azoknak a tagoknak van igénye, a kik a muzeum iránt elvállalt kötelezettségnek teljesen eleget tettek, és ezek is tartoznak az átveendő példányok elszállítását a magok költségén eszközölni.

E határozat alapján sziveskedjenek azok a t. cz. tagok, a kik igényüket egy-egy teljes példányra érvényesíteni kívánják, kívánatukat mielőbb alólirtal közölni, önkényt érteződvn, hogy csak addig szolgálhat az egylet példányokkal, a meddig a meglovó példányok száma ér.

Kapcsolatban e határozattal a közgyűlés felelősség terhe alatt meghagyta az igazgató választmányának, hogy az 1869. év végével lejárt 10 éves korszakból a tagoknál hátralékban künn maradt részvényilletékeket és alapítványi kamatokat a folyó évben mulhatlanul hajtsa be, ha más uton nem lehetne, törvényes végrehajtással is. Ennél fogva felszólítja az igazgató választmány azokat a t. cz. tagtársakat, a kik ily hátralékokkal még tartoznak, hogy azokat folyó év június 15-keig annyiaval bizonyosanban befizetni sziveskedjenek, mivel e nap elteltével az illető kötelezvények okvetlenül át fognak adadni az ügyvédnek beperlés végett.

Az igazgató választmány rendeletére

Kolozsvárt, márcz. 7-én 1871.

Finály Henrik s. k.

egyl. titkár.

Az erd. muzeum részére 1871. febr. havában beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek: Gr. Crenville Ferencz ö. cs. kir. ap. Felsőge főudvarmesterétől, Die Kunstwerke der Schatzkammer des Oest. Kaiserhauses, 1. 2. Liefer. — A római zsinaton jelen volt magyarországi püspöki kartól, Diszlapok a római könyvtárakban őrzött 4. Corvin-codexből. Pest 1871. — A bécsi Zool. botan. Gesellschaftól, Verhandlungen. 1870. Wien. 1871. — Temesvármegyétől, Temesvármegye 1870-dik évi népszámlálása. Temesvár. 1871. — A kolozsvári r. cath. lyceum nyomdájától, Lukácsi Kristóf, A magyarok őselei. Kolozsvár 1871. és az erd. bíróságok szervezéséről. Kolozsvár 1871. — Mátyás Ernőtől, A philosophia chrestomathiaja I. füzet. Kolozsvár. 1871. és Hermogenis de arte rhetorica. Lugduni. 1538 (Bonfini ajánlásával Mátyás királyhoz.) — Jósza Andrásról egy selyemre nyomtatott német szinlap és német üdvözlő vers 1818-ból.

II. Régiségek és érmek: Jósza Andrásról egy régi beretva-tok fából. — Jakobi Jakabtól 1 ezüst pénz. — Bartha Jánostól 1 réz pénz. — Vásárlás 1 tört csupor és 25 ezüst pénz M.-N.-Csánból.

III. Természeti tárgyak: Máthé Istvántól 1 Strix bubo. — Bod Józseftől 1 mermis faj.

Közi Finály Henrik, titkár.

Jelentés

a kolozsvári jótékony nőegylet választmányának f. évi márcz. 2-án és 9-én tartott üléséből.

1. Néhai országos főorvos Pataki Dániel ur a választmányhoz intézett iratában kinyilatkoztatván, hogy egészségi állapota miatt nem vezetheti tovább az általa alapított és sok évig vezetett azon egyletnek ügyeit, melynek czélja a szegény betegekkel ingyen gyógyszerrel ellátni és gyógyíttatni, felhívja a választmányt, hogy ezt az ügyet — illetőleg az egész egyletet vegye fel a nőegyletbe, ugy, hogy az irt egylet által gyakorolt munkásságot ezután a nőegylet választmánya intézze.

Folyamodásához csatolja a megszűnendő egylet pénztárára vonatkozó számadásokat egészen az 1870. év utolsó napjáig, a számadás szerént meglenni kellett pénzkészlettel egyetemben.

A választmány azon meggyőződésben, hogy e felhívás által a választmány előtt feltárt munka kör éppen az egylet hivatásához tartozik, ama felhívást készséggel elvállalja, és azon ügyet, mely a néhai kedves emlékezteti főorvos buzgó vezetése alatt oly sokáig gyakorolta áldados hatását, a maga működési körbe felveszi, oly módon, hogy annak pénzét az egylet pénzeitől elkülönítve kezeli, s jövedelmeit egyenesen eredeti czéljára fordítja. E végett Pataki Dánielné és b. Józsi Lajosné választmányi tagok személyében egy bizottmányt nevez ki, azon utasítással, hogy a megszünt egylet pénzét kezeljék és a begyűlendő jövedelmeket, egy általuk felveendő orvos közbejöttével az eddigi czélra használják fel, s az év végével eljárásokról tegyenek a választmányhoz jelentést s adják be számadásokat. Egyleti pénztárnok Olasz Károly urat pedig oda utasította a választmány, hogy a megszünt egylet vagyonát a számadások alapján összeállítván feltár és átadási okmány mellett adja által az annak kezelésével megbízott választmányi tagoknak.

2. B. Bornemisza Ignáczné, mint a bálók ügyében kiküldött bizottmány elnöke beadja számadását az egylet javára f. évi febr. 16-án rendezett bálról, mely alkalommal az összes bevétel 1186 ft 50 kr., az összes kiadás pedig 355 ft 20 kr. levén, marad tiszta bevételül 831 ft 20 kr.

A választmány szives köszönetet mond a bizottmány elnökének és egyes tagjainak ez ügyben tanusított buzgó fáradozásukért, valamint azon nemes emberbará-

toknak is, kik ez alkalommal feljűzítéseket tettek, névszerint: az egyet elnöke gr. Teleki Domokosné 50 ft, gr. Mikes Benedekné 10 ft, gr. Nemes Jánosné 10 ft, titkár Harsányi ur 5 ft, Papp Miklós 5 ft, Bernát Albert 5 ft, dr Machik 5 ft, Lázár 5 ft, mr Louis Moore 5 ft, Lobel 5 ft, Friderick Alphonse Wiggins 10 ft, Henry G. Tompson 2 ft, Yencsasz Ybianszki 2 ft, Hamilton Rankin 2 ft, S. Kaufmann 2 ft, Rachowski 2 ft, Szabó Józsa 2 ft, b. Bornemisza Tivadar 3 ft. Stögerné 2 ft, Csongvai Lajos 2 ft, két névtelen 6 ft.

3. A választmány a bálók ügyében kiküldött bizottmány elnökének előterjesztésére felhatalmazta a bizottmányt, hogy a francia sebesültek segedelmezésére valamely előadást rendezzen.

4. Másodelnök b. Bánffy Albertnének és Kriza Jánosnének hivataloskodások ideje lejárván, újból megválasztattak másodelnökökké.

5. Zsigmond Elekné befizette alapítványát 1 drb 100 ft névértékű urbéri papírral.

6. Az 1870. évről készített és a választmányhoz beadott pénztárnoki számadás megvizsgálására bizottmány nevezte ki.

7. Ifj. Simai Lukácsné az egyet alapító tagjává lett.

8. Néhaj gr. Bánffy Miklós né iktári gr. Bethlen Katalin örökösei 400 frtot küldöttek be az egyet pénztárába, mely összeget a választmány szenvedő ember-társaink nevében hálás köszönettel fogadván, meghatározza, hogy azt mint a tisztelt örökösök által kedvesemlékü édes anyjok emlékére tett alapítványt az egyet alapítókéjéhez csatolva, csak kamatait fordítja az egyet céljára; azért a pénztárnok urat felhatalmazza, hogy az irt 400 forintot magy. földhitelezési záloglevelekbe fektesse.

9. Egy szegény polgárnőnek a bábaságban leendő kiképzetésére a szükséges költség az egyet pénztárából utalványoztatott.

10. A választmány tagjainak harmada kilépven a választmányból, választmányi tagokká választattak: B. Bánffy Dánielné, gr. Eszterházy Jánosné, Csulak Dánielné, b. Kemény Istvánné, Pataki Istvánné, Nagy Péterné, Vass Julia, Haller Rezsőné, Ürmösi Samuné, b. Bornemissa Ignáczné, Máday Jánosné, Fejér Mártonné, Bokros Ádámné, Magyar Mihályné, Olasz Károlyné, Nemegyei Jánosné.

11. Egy elhalt honvédtiszt özvegyének a Miksa György adományából 6 frt utalványoztatott.

12. A két ülésben tizenkét folyamodonak havi részletekben kiadandólag 103; tiznek egyszerűenkorra 42, összesen 146 frt utalványoztatott.

13. A választmány köszönettel fogadta Lidemann Károlina asszony 2 frt kegyes adományát.

Kovácsi Antal, titkár.

UJDONSÁGOK.

N. t. évnegyedek előfizetőinket kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mártius 20-ig megújítani, nehogy a lap küldésében fennakadás történjen.

Előfizetési feltételek 1871-re:

10 hónapra 1871. márt. — dec.	8 ft. 40 kr. o. é.
Félévre „ márt. — aug.	5 „ 50 „ „
4 hónapra „ márt. — jun.	3 „ 80 „ „
Évnegyedre „ márt. — maj.	3 „ — „ „
2 hónapra „ márt. — apr.	2 „ — „ „
Egy hóra „ mártius	1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldéseért a vidékre:

10 hónapra 1871. márt. — dec.	1 ft. 30 kr. o. é.
Félévre „ márt. — aug.	„ 80 „ „
4 hónapra „ márt. — jun.	„ 60 „ „
Évnegyedre „ márt. — maj.	„ 40 „ „
2 hónapra „ márt. — apr.	„ 30 „ „
Egy hóra „ mártius	„ 20 „ „

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— A királyasszony s a király, ugyszintén gr. Andrássy Gyula miniszterelnök, ma egy külön vonatlat érkeztek Buda-Pestre. Ámbár minden hivatalos fogadtatást a királyi pár mellőztetni kívánt, mégis azon körülmény, hogy a főváros a magas vendégeket, különösen a királyasszonyt oly sokáig nem látta falai közt, fogadtatásukra minden körből való lelkes üdvözlőket gyűjtött. A pályaudvaron miniszterek, képviselők és főrendiek, különösen a női aristocrazia gyűlekezett, vezetve — mondhatnók — gr. Andrássy Gyuláné által, kinek tiszteletteljes üdvözlését ő felsége öleléssel viszonozta. Az utcán sűrű csoportok éljonei kísérték a menetet, mely több mint harmincz fogatban robogott föl Budára.

— A király egy országos képzőművészeti tanácsnak az eleje terjesztett alapszabályi tervezet szerinti szervezését helybe hagyta.

— Hazafiás adomány. Erny István durgazdag magánzó, Erny György ismert pesti háziur fivére, a napokban halt meg Bécsben. — Noha a boldogult hazájától és szülővárosától Pestől hosszú éveken át távol élt, még sem feledkezett meg róla, 30,000 frtra becsült képtárat, mely az újkori festők számos műremeikből áll, a magyar nemzeti muzeumnak hagyományozván. Roppant vagyonát Pesten lakó testvére és rokonai öröklék. Hogy minő műkinccsel bírt a boldogult, arról fogalmat ad az, hogy csupán a házasságában állott kállyaellelőzőn lévő festmény ezer forintba becsültetett.

— Házépítő társulat. Az igazságügyminiszterium néhány tisztviselője által megpendített eszme, hogy t. i. a Pest-Budán lakó állam és fővárosi hivatalnokok saját körükben egy, a fővárosok közelében fekvő hivatalnoki telepítvény alapítására egyesüljenek, melyben minden egyes tag egy szükségletének megfelelő házacskát és kertecskét szerezhetne, tisztviselői körökben a legélénkebb részvételt fogadtatt, elannyira, hogy az eddig jelentkezett résztvevni kívánók száma az ötszázat jóval felülmúl.

— A mitrailleurök már megérkeztek Bécsből a pesti honvédszázalaj számára, a soroksári út 32. sz. alatti kaszárnyában vannak elhelyezve. Holnapról kezdve pedig megkezdik velük a lögyakorlatokat a Rákoson.

— A zene-conservatoriumnak f. hó 5-kére kitűzött nagy gyűlése, a tagok csekély részvéte miatt nem tartatván meg, a zene-conservatorium új alapszabályai megbirálása és megalapítása végett folyó év mártius 19-én d. u. 3 órakor a zene-conservatorium helyiségében

ben újabb nagy gyűlés hivatik egybe, melyre sziveskedjenek a zene-conservatorium tagjai minél számosabban megjelenni, annnyival is inkább, mivel a mostani alapszabályok értelmében — a bár mily számmal megjelent tagoknak joguk leendő új alapszabályokat véglegesen megállapítani. Együttal értesítettnek a tisztelt lapok, hogy a választmány által elkészített új alapszabályi tervezet elnök Dr. Hintz György atyánknál megtekinthető. A zene-conservatorium id. választmányára.

— Megjelent és Gyula-Fehérvárt a várban a püspöki könyvnyomdában vagy a szerzőnél kapható vagy posta-utánvétellel megrendelhető: „Római út a zsinat alkalmából.“ Irta: Éltés Károly. Gyula-Fehérvár, 1871. Nagy 8-ad rét, 560 lap, nyolcz falmetszettel és Róma térképével. E munka nem utánpótló, vagy csak mulattató útleírás, hanem az egyetemes zsinat megalakulására vonatkozó némely részleteken kívül alapos és komoly tanulmányozás után irt ismertetése Róma történeti emlékeinek és műkinccseinek. Szerző sorra járva Róma téreit, utcáit, halmait és völgyeit, az ezeken levő számos régi római maradványokat, t. i. forumok, basilicák, templomok, színházak, körszinek, paloták, vízvezetékek, emlékoszlopok, diadalívök, szobrok, fűrdők, obeliszek, pyramisok, utak, hidak, sirbaltok, columbariumok, siralagok stb. romjait és a meglevők fenséges épségét; továbbá az új Rómának nagyszerű monumentális építményeit, ugymint téreit, utcáit, vízfűtőit, palotáit, villáit, némely tanítézetit s magasatos egyházait, ugyszintén az egész ó és új világ legértékesebb műkinccseiből és muzeumait, páratlan szobor gyűjteményeit, utóérhetlen műremekekben gazdag képtárait, mindezekben figyelve a legremekebb darabokra s azoknak tollával lehetőleg hű másolatát adva és történetit és viszontagságait fölfejtve, egyszerű és világos nyelven ismertet s a komoly olvasmányok kedvelőinek, különösen pedig a világ- és egyháztörténelem, classicus régiségek, építészet, szobrászat és festészet barátainak s a világ legfenségesebb műremekeinek ismeretét nem nélkülözhető művelt ifjúságnak egyáltalában kedves, sok tekintetben hasznos és szükséges könyvet nyújt. Művének kiállítása finom velin papíron s könnyen olvasható ciceró betűkkel az új püspöki nyomdának díszére válik. Ára a szép kiállítású, képekkel és csinos térképpel ellátott s nem csekély fáradozásba és költségbe került munkának 2 forint 50 krajczár o. é. A sok gondolat irt jeles műből tárczát is figuonk közölni a „Kol. Közlöny“ hasábjain.

— Ha az államadósságok mértékét vesszük föl, Poroszország összes államadóssága (442 millió tallér) alig 1 1/2 millió frank. Törökország összes államadóssága két millió frankkal majd törleszhető, ellenben Spanyolország (1507 millió tallér) államadósságának törlesztése 5 milliárd nem volna elégséges. Olaszországnak (1952 millió tallér) több mint 7, Ausztria-Magyarországnak (2363 millió tallér) közel 9, Oroszországnak (2672 millió tallér) 10, az Egyesült-Államoknak (3762 millió tallér) és Franciaországnak (3760 millió tallér) több mint 14, s Nagy-Britanniának (5393 millió tallér) közel 20 milliárd frankra volna szüksége, ha államadósságát törleszteni akarná.

— Franciaország a békekötésben öt milliárd frank fizetésére kötelezte magát, melyből egy milliárdot

(=266.666,666% tallér) még az idén kénytelen kifizetni, a másik négy milliárdot pedig három éven át fizetend rátkában. Hogy ezen iszonyú összegről fogalma szerezen az ember, össze kell hasonlítani azt a gyakorlatban előforduló összegekkel. Ha áttekintjük (Hübner statisztikai tábláján) az egész világ államkiadásait, látni fogjuk, hogy csak a következő államoknak van több kiadásuk egy milliárd franknál: China 430.000,000 tallér, Franciaország 567.000,000 tallér, Britania és Irland 474.000,000 tallér, Ausztria-Magyarország 323.000,000 tallér, Oroszország 518 millió tallér, s észak-amerikai Egyesült-Államok 565.000,000 tallér. Ezen összegek közül csak az utóbbiak haladják valamivel túl a 2 milliárd frankot, a többi államok kiadásai mind csak 1—2 milliárd közt ingadozik. Olyan állam, melynek 3 milliárd kiadása volna, nincsen. Csak Oroszország, Nagy-Britania és Ausztria-Magyarország kiadásai együttvéve közelítik meg az 5 milliárdot.

— Még egy számítás a hadikárpótlásról. Egy angol kiszámította, hogy a Franciaország által fizetendő hadikárpótlás 20 frankos aranyokban fizetve s egyenkint egyes vonalban lerakva Páristól Marseilleig, vagyis 512 kilométer távolságra érne; továbbá, hogy ugyanezen összeg sulya aranyban 1.612,900 kilogr. azaz tízszer oly nehéz lenne, mint a Vendome téren álló Napoleon-szobor. Ha pedig valaki egy frankos darabokban megolvasni akarná a hadikárpótlás összegét, éjjel napal számlálva s másodpercenként 4—4 frankjával haladva, 400 éven keresztül tartana a számlálás. — A háboru előtt Észak- és Dél-németország összesen 527,702 négyszög kilométernyi területet számított, míg Franciaország 543,051 kilométert; a Németországba kebelezendő részek kiterjedése 15,586 négyszög kilométer. Eszerint az arany most körülbelül megfordítva leendő továbbá Németország népessége a háboru előtt 38.581,000 lélek volt, Franciaországé pedig 38.067,000 most a bekebelezett területekkel 1.616,000 lakos menven át Németországba, ennek népessége a jövőben 3,756,000 lélekkel mulja felül Franciaországét.

— Hasznos tudni való. Hogyan lehet ismerni, hogy rizezett-e a tej, vagy sem. A hüvelykujj száraz körmére önts egy csepp tejet; ha a csepp gömbalakot ölt, s a körmön megmarad, ugy a tej tiszta, ha pedig ellapul s lefolyik, ugy meg van vizezve.

— Egyszerű kálharagacs. Végy szitált hamut, kevés porított sót és agyagot, készíts belőle vízzel gyurmát, még a vaskálha repedéseit is be lehet vele kenni. E ragacs kökeménységet nyer, és sokáig eltart.

Nemzeti színház. Szombaton, március 18-án „Howard Katalin, vagy korona és vérpád.“ Szomorujáték 5 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. Márt. 16-ról: 5% Metaliques 58.30. 5% Nemzeti kölcsön 68.15. 1860-diki államkölcsön 95.90. Bank-részcvény 726. Hitelrészvények 267.80. London 124.70. Ezüst 124.70. Cs. k. arany 5.86. Napoleondor 9.93.

Földterhmentesítési kötvények: Magyar 79.40. Temesi 77.—. Erdélyi 74.50. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Hivatalos.

452—453—1871. 2—3 (97)

Árverezési hirdetmény.

A képviselő közgyűlésnek 177 és 178—1870. számú határozatai következtében köztudomásra jutattik, hogy Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező következő birtokai, u. m.: az úgynevezett postarészt, melynek felkiállási ára 1242 frt o. é. és a kül-szappanyutoczában 19. sz. alatti lévő telek és kert, melynek felkiállási ára 43 frt o. é. a f. 1871-ik évi április 24-től három egymásután következő évre az az 1874-ik évi április 24-ig, folyó évi mártius 27-ik napján a város háznál, a 4-dik számú teremben tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fognak adni. A haszonbéri szerződés feltételei megtekinthetők a majorságügyi előadónál (városház, emelet 8. sz. alatt) naponta a hivatalos órákban, de az árverés előtt is fel fognak olvastatni.

Sz. kir. Kolozsvár város közigtanácsától márt. 11-én 1871.

A magyar királyi honvédelmi ministeriumtól. 7371. szám. 2—3 (98)

Pályázati hirdetmény.

Tekintettel a honvédség harczerendi beosztására, a honvéd orvosikarban husz zászlóalj orvos, akár a már kinevezettek, akár a még üresedésben álló helyekre folyamodók sorából dandár orvosi rendeltetésre lévő kinevezve: az említett helyek betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

A dandár orvosi állomásokra hivatottak, — ezredorvosi s illetőleg első osztályú századosi ranggal, s az ezen tisztí fokozattal járó, gyalogsági teljes illetékű állandó élveze mellett nevezetnek ki; ugy béke mint mozgósítás vagy háború idején, helyben vagy menetnek s kiküldetések alkalmával, mind azon díjakban részesülnek, melyek az első osztályú gyalog századost meg-

illetik; — rokkantá lételük esetében, vagy az elvállalt szolgálati idő lefolyása után az általános tisztí nyugdíj szabályzat szerént, tisztí fokozatuknak megfelelő ellátásra tarthatnak igényt.

A követelmények ellenben, melyek az ily orvosi állás elnyerhetőségéhez kötetnek, következők:

1) A pályázók csak oly orvostudórok lehetnek a kik egyszerűen sebész tudórok is, — s ebbéli okmányaik hitelesített másolatokban folyamodványaikhoz tartoznak csatolni; — a kik egyszerűen műtői okmányt is tudnak bemutatni, ez által kiváló figyelmet vonnak magukra.

2) A kinevezendők, a zászlóeskü letétele mellett, legalább 10 évi állandó szolgálatra tartoznak vállalkozni; — kötelezik magukat, hogy ezen idő alatt rendszeres illetékek és díjak mellett, a honvédséget mindenhol követik, — mint annak idején, eshető táborozások alkalmával is az orvosi ügykezelés vezetésére hivatottak, a melléjük rendelt kártársakat, ezen szolgálat minden ágaiban oktaltják, — egyébiránt pedig állandóan a dandár parancsnoksági állomásokon lakván, honvédorvosi hivatalukat, minden tekintetben szorosan a szolgálat szabályai szerént teljesítik.

3) A pályázók közül — elméleti előképzettségüket tanúsító okmányaik nyomán kiszemelendő orvosok, végleges kinevezetésük előtt kötelesek a m. k. pesti egyetemen, egy — a honv. ministerium által e végre megnyerendő nyilvános tanár előadásait, a gyakorlati sebészettől különös tekintettel a hadorvosi műtészetre 6 hétig hallgatni, s illetőleg vezetése alatt műtési gyakorlatokat végezni; mely idő alatt egyszerűen a tábori egészségügyi szolgálatba is bevezetnek.

4) Ezen gyakorlati tanfolyam alatt, melyre a pályázati folyamodványok beérkezése után az illetők, a honv. ministerium által fognak a kitűzendő napra beszó-

lítottak, a jelentkezők — tekintet nélkül a szám többségre — első osztályú századosi fizetésben, 1 frt napi pótdíjban, s a pesti szabályszerű szállás pénz illetékében részesítetnek; — a tanfolyam befejezése után pedig, a legjobban minősült 20 orvos, végleges kinevezetése ő cs. és apost. kir. Felségének azonnal felfog terjesztetni.

5) A pályázni kívánók utasítatnak, hogy kizárólag csak hitelesített másolatokkal okmányolt folyamodványaikat (melyben határozatlan kifejezendő, hogy e hirdetményben foglalt követelményeknek magukat föltétlen alávetik) ha már hitelesített honvéd orvosok, a szolgálati rendes uton terjeszték föl; ha pedig polgári állásbeliek, illetékes hatósági főnökeiknek adják be; a kik ezennel fölhívatnak, hogy az ily folyamodványokat, saját véleményezésük kíséretében küldjék fel a honvédelmi ministeriumhoz; — megjegyzendő lévén, hogy a pályázók folyamodványaik beadását sietessék, az illető hatóságok pedig azokat haladéknélkül föltérjesszék, miszerént a folyamodványok folyó évi mártius 30-áig mulhatatlanul beérkezzenek.

Szolgálon végre az illetők tájékozásaúl, hogy az eddigi tervezet szerént, Pest, N.-Várad, Arad, Szeged, Zsombolya, Csákova, Kolozsvár, N.-Szeben, Brassó, Kassa, S.-A.-Ujhely, Szatmár-németi, Pozsony, Ipolság, Budatin, Buda, Sopron, N.-Kanisza, Pécs és Zágráb vannak dandár állomási helyekül kijelölve.

Budán, mártius 10-én 1871.

A ministerium vezetésével megbízott m. k. ministerelnök helyett: Hollán, államtitkár.

3—3

(92)

Hirdetmény

távírdá építési kellékek szállítására nézve. A m. kir. távírdai intézetnek folyó 1871-ik évben távírdá építési célokra a következő anyagok és szerszámok lesznek szükségesek, u. m.:

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvárt.

20400 egyenes	9"	átméről
73000 hajlott	8"	átméről
19000 vasanyás	8"	átméről
120000 közönséges		
100000 négyszögletű csavar	6"	átméről
11000 vasanyás		
133000 porcelan elszigetelő		
1330000 5 m/m vastag vashuzal		
10000 3 m/m		
13400 2 m/m		
15000 font gypsz		
550		forrasztó.
70 darab csigaszor		
40		forrasztó kemence és kanál.

Fölvívatnak mindazok, kik az elősorolt cikkek közül egyiknek vagy másiknak szállítására vállalkozni kívánnának, hogy a kellő béléggel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlataikat az ajánlott tárgy vagy tárgyak pecsétell ellátott minálval együtt legkésőbb f. év mártius hó 31-ig déli 12 óráig a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium IV. (távírdá) osztályánál nyújtsák be.

Az ajánlatokban 5% bánatpénz csatolandó készpénzben, állampapírokban vagy az illető összegnek egyik m. kir. adóhivatalnál lett letétele igazoló nyugtában. — Elfogadás esetén a letett bánatpénz a 10%-ban megállapított biztosíték összegbe lesz beszámítható.

Itt mulatása csak még néhány napig tart.

Maros-Vásárhely t. cz. lakosságának becses figyelmébe ajánlom, hogy én

Mikulitz Eugenia kir. szabadalmazott műorvos,

tyúkszem és benőtt körmekeket

alig néhány perc alatt, vágó műszer, rágoszerek nélkül, elhárítom.

Öndicsekvés nélkül jogosan állíthatom, hogy e szakmában eddig egyetlen vagyok, a kinek sikerült, egyszerű de titokteljes művészi módon mindenféle tyúkszemet örökre és fájdalom nélkül meggyógyítani.

Kész vagyok e tudományt orvos urakkal közölni s velők titkomat tudatni.

Katonákat és cselédeket félárért gyógyítok.

található a „Nap“-hoz címzett szállodában a 4. számú szobában.